

Vladimir Gajšek

URE, NOČ IN DAN

e-knjiga

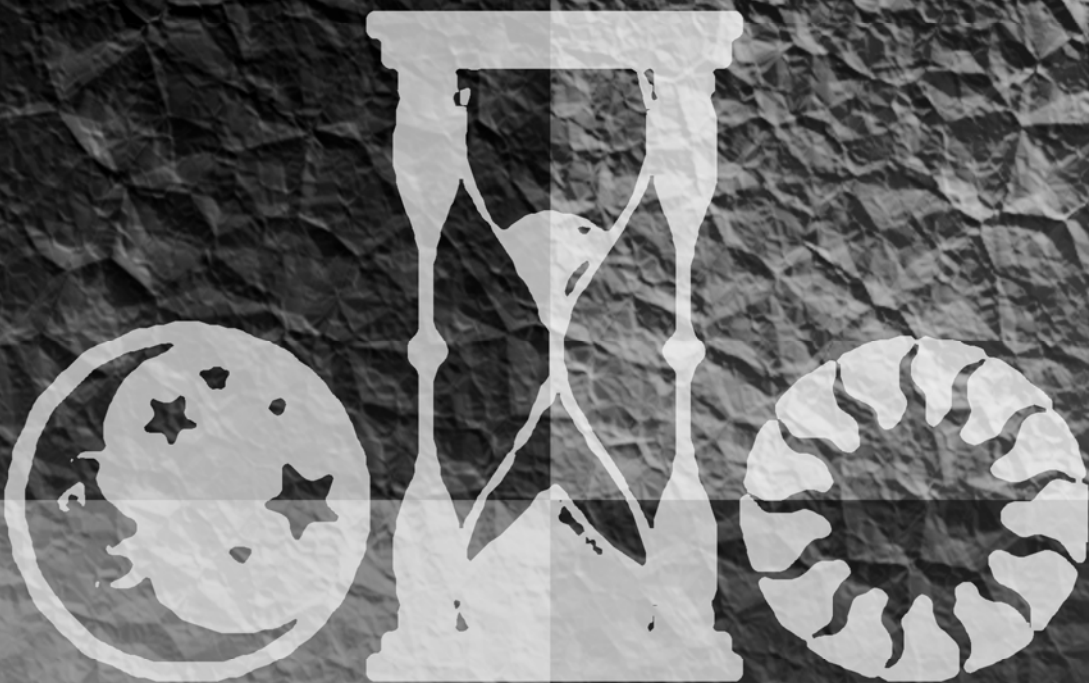
© Vladimir Gajšek, 1986, vse pravice pridržane.

© INTELYWAY, 2010, elektronski spletni medij za širjenje umetnosti, razvoj kulture in napredek ustvarjalnosti, 2009, vse pravice pridržane.

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

Handwritten signature in black ink, possibly reading "M. S. P. J. K.", with a red scribble underneath.

Vladimir Gajšek

URE, NOČ IN DAN

Noč je - čas,
o žge,
če spi
na dnu
on-jaz!
Čas tu -
nov laz
on sam ždi
čez noč...
Je noč. –

Oči, ki zro v nas.

(črn nič iz rok in alg.)

**In ime, oko:
noč čez sen – ta čas...**

Ime, že je ura!

**Bel iz zim in vod
- vrt rok. (In ura
rok, oči – iz vod
tke prt, iz alg.) O!**

Čez vrh spi vrh.

Kar je bel vid, bo rob.

Kaj boš: črn, bel, siv,
Kop v dan, pod srh!

Jaz ti, ona... Iz sob.
Kaj se če. Tam je bil
dan in noč mrč.

Ali iz dne: noč-dež žge
ki iz saj bo, kar, veš?
O, je ura, Noč, Je krč.

Oži se v noč črn čas...

(Žil, da je kri, že ni več.)

Ilo, suh led. Srh. Sam jaz,
lik sam zre v noč. Gol kot reč.

Čas je, ko ni tic ne ran,
ali me žge mrk soj lun.
Sil vse več tam vre na dan:
noč-dan le zle oči kun,
oči kun zro me. - A lej,
čim bo dan, luč bo, ne mej!

Črn bo zid, ki se pne bel...

Ruj me, le suj, noč, tja do dne!

Nji, ki je noč, nji, da bo dan
len kot tok ros, pel bom iz sna.

Ena je luč. Suh piš bo vel
nam čez oči, tih kot že kje,
a le na dno rak, tja do ran -
len je tok ros in lun. Iz sna
ena je luč: Vid je cel bel,
na moč črn Črt. - Zid, bel se pne...

Iz dni sem šel v noč.

Spi! Dih v uri tli... čez.

Ta sen je bel led in noč.

In sen je kot kri iz žil,

sen, kri iz ust:

In sen je že luč in pes.

**Naj spi, moj ded, spi oče moj, spi sin moj! To noč
med osi rok sem vil oči do ust.**

Joj, črn nič, ves!

Tok!

**Oči žab, oči rib
oči alg, oči sip...**

Jok!

**Oči koz, oči kun,
oči ovc, oči run...**

Sok!

Oči vrb, oči trt...

Črn nas zre, črn krt.

In šok!

Dno jam - oko.

Ali nov kov bo
mir, o vi, o vi - zlo?!

Dno jam: uho.

Noč ali črn hrt.
Oči. Mit, o ti Črt!

Dno jam: kri.

Nič. A bo ril krt
oči, moč ila v sli?

Vrh jam sto rož. **O** vi!

Luč z lic, led v noč.

Prt je bel, bel.
Pot do ruš. Noč.

Tu je zid. Tu:
Vid je šel, šel
je tja, tam ni muh.

Sam je šel k dnu,
sam v siv dež. Je
led iz rož.

In to je vse.

Iz ust oko, do ust uho:

**cel bel bo čas,
iz zrn fin, sam črn čas.**

**Kje vod dre tek
čez brv? In ker ni rek,
ni več oaz?**

**Vse ure -- val iz vod...
Vsi zro na eno pot,**

**in je po nas!
In vse tu dno!**

Bil je pot, bo pot.

In moj duh, čut, um
tu bi bil... ob rob?

Bo luč z lin. Rod:
o za nič tuj, trd
led iz let, grd,
gol mah, Bog do gob!

Oči do zob - sum.

Naj z mej bo um -
in pot! Top bo rob.

Hud siv mož.

(**U**ho sov,
do oči sov.)

Od kož
do duš -noč-
od rož
do ruš -noč-

rov. (nič muk.)

Čuj, le čuk:
jok. Siv mož.

Čuj, noč že gre čez ure!

**Iz izb se pno, v tih lok
se oči tu pno, na dan
ko tih, tuj sen in jok -**

o ure!

**Do rok in nog, do koč,
gor v gib, ko lok na lok
se pno, nad črn dan
se pno, v vse mir, čez noč**

ure!

Ja, še sem tu:

**pot s čel in src,
zlo zon in brc,
ja, še sem tu!**

**Nič več ne vem,
kje si, da mik,
da je živ lik,**

**nič več ne vem,
kje sem, za kaj
in ali-ali... naj?**

O moj Bog,

**kri iz gaz,
srž iz src,
jod do las:**

**ost, krc krc,
bel je nož,
črn rez,
bel je ses
z ust - nič rož,**

o moj Bog!

Ha, Had je gad.

**In za dan dva
bo nad
dan sto jat,
en sam let tic, en let**

do dne - do dne:

**bo sat in med,
bo bet in sad -
bo noč, ta noč bo tat.**

Ha, Had je gad.

Oči, roj os in muh. In Vid, tak bel!

Čim daš ime, si živ, ti lok oči!

Ime čim daš, si nem, veš, da si pel,

Vid moj, veš, da si jag in nag, si kri,

ilo si in noč že tam že trd -

dom tuj je - nič, je dim, pod rjo žar

bel, ki žge čez dno, čez kes in srd

eno noč le, eno noč kot čar...

lom dni, kot črn Črt ter led, o zlo -

ima dan - Vid oči, nič le eno oko?!

O, ni res, da ni dne.

noč-dan! Noč je iz rož,

oče! Ali se ne pne čez
čer? Nič nas dre iz kož,
dan-noč. Nož, črn rez.

Ali, oče, je noč vsa
nič, čer iz sna, iz mor,

da gre v nov čas, do dna,
noč, ki tre me do zor?

O noč, kje je še do dne!

Srh ovc, oči srn.

Bel dih, dan.

Bel iz kož.

Luč iz rož.

Bel je dan.

Noč, gon, kri:

jaz in ti,

ti in jaz.

Čas. Čez laz

oči ovc, lov srn.

Ni bil, ni, ne bo čas?

**Je zal čas in las zla.
Je čas-um in nor čas.
Je čas-vrh in čas dna.
Je čas ust, je nem čas.**

**In si sam. In ti je žal.
Je bel dan ali noč.
Si hud. In si se bal.
Je iz bed čas. In moč.**

Je bil, je, en bo čas.

Šli so iz dob peš in jež:

en je bel ko lok kje tam,
en je, ko rdi kri na meč,
en je črn, s to uro vag,
en iz kug je, kos je rez -

en je vrh kap, zal le sam,
en je boj za več in več,
en je suh, trd, črn, nag,
en je nič, in tak je ves!

Lil je dež-kri. Še gre dež...

Bo dom tic na dnu rak...

**Kri iz žil noč in dan:
kdo nam žme kri iz oči,
kri iz src, črn lak
tja do dne, da je dan,
da ni src, nič več ni?**

Črt je bil. Vid, bel čar.

**Tuj. Spi (Z lic, ko rdi,
noč gre. V noč, v šaš in šar,
z rok gre noč, šum iz dni...)**

Živ sem. In to ni nič.

**Sam in le sam sem. Čud.
Čud pa ves čas, ne kič,
ki si zre z lic, v oko,
da bi bil sij in to,
kar ni več luč in čud.**

**Pot gre od zor do zor.
Bog, o jaz sem, ki sem!
Kaj bo le noč do zor!
Živ sem. Le to še vem.**

Čez bi šel, čez.

**Bel tu je zid,
en sam zid,
rja in zid,
le zid:
in tam je zid,
nič več kot zid.**

**Zid iz src: rad bi bil duh!
In sto in sto brc: da bi bil suh!
Da bi šel čez!**

Kor rok:

ven in not

beg iz vež.

Bog iz rež.

Bog je Got.

Bog je lok.

Bog iz šil.

Bog-zid. Siv.

Bog - bel zid:

zal Črt, Vid.

Že tam so, v snu:

kar bo, pa bo,
ko da bo noč,
ne noč, ne to,
kar bdi, kar je,
ko da bo noč
do ure zle,
ne tu, in že,
že tam so, v snu,

ki spe.

Iz las, iz žim,
iz ur in gum.

Za las je šlo!

Žar drv, dim
in luč in šum.

Je šlo na dno...

Iz rež oči
roj os, roj os.

Že dež, se zdi
da je iz ros?

Dal ti bom luč,
noč, tu in tam.

Luč z ram. Jaz sam.

Če sem ves nič,
če sem le bič.

Jaz sam. Luč z ram.

Sol ust. Ko bom pal:
jaz-ne jaz, ki dal,
noč, ti bom luč.

Luč ti bom dal.

Gol in bos,
bos sem, bos.

(Oči koz, ovc oči!)

Irh, čas iz dni
pa je in ni,
ni in je
čas za noč,
ker ni,
kar je
noč.

**To je moj dan,
to bo vsa noč!**

**In se čez dan
led pne v zlo noč.**

To pot bo pot...

**Rek ni..., in ker
tu ni več vod,
ker je reč-čer,
trd ne veš, kod.**

Vid je moj dan!

Ime teh ur, še led s čel,
še živ žge dih, ki bo pel!

En dih je živ vse do oči -
kot kdo od nas tak siv se zdi.

A kaj jaz, kaj tic tu in tam,
da sam si, sam kje dno jam...

O pot s čel, noč in sol
iz gub; o rov, kam dol?

Uje te črn črv ur
tu na dnu - tuj duh ur!

Ti si mi luč iz run,
a jaz sem tuj soj lun.

Če reč, žar leč me žge,
sem mrk, len do dne.

Že duh jam, tu pa tam
že čas zna v uro - kam?

To nor bo, nov bo soj,
oj noč, o bog! ves moj.

Kot kri bi pil iz zim,
ne vem, ne vem iz rim...

**Kaj je kaj?
To je to.**

**Kdo je naj..
Kdo je kdo?**

**Kje je kje
če je kje**

**tok iz pip
kri pen.**

**Vid je kip.
Črt, si len?**

Dan je Vid
noč je Črt -

dan iz žit
noč iz trt...

Črt, črn krt,
Vid kot bel hrt.

Noč iz kit in las,
dan iz črt ta čas

Vid je šel za bel zid.
Črt pa je šel tja pit.

Cel dan ima, bel je ta dan,
ej, dan iz rži, bel je lan!

Pet lun ima, še vrt iz rož,
pa ne zna, ne ve, kdo bo mož.

Kdo uka tam, kdo gor in dol
gre v dan: živ in sam, kri in pol?

Ali bo ta, frk, če bo mož,
črn kot noč, črn kot gož?

Ta bo, ta - hud rog on ima,
nič ne de, pod noč ji ga da.

Ja kaj, pa ja ne - pa še kaj, ko bi le,
če bi res, če se sme - moj Bog, da bi že,

tak to je ta reč - že ni nič več,
kot češ da bo vse - ooo, kaj še več,

nič več, saj že gre - a bi ga, ne,
ta hip, saj se ve - cel čas tak oné,

pač to vam je vol - ta tič, kar je len,
res tip je in pol - brž dol gre in ven,

za dva ga je že - en hud je, ujé,
ja kaj, pa ja ne - pa še kaj, ko bi le...

Bog daj, Bog daj za lon, en lon,
da eno pel, jaz pel vam bom.

Oj lep mi je ta črn Črt,
je zal ko gad, rad gre na vrt.

Tam dol pa ena hči že spi.
Le čak, le čak, mar cel čas bdi?

Ko ona v jok gre, god ima.
Ta črn pob rož-kač ji da.

Ji dal je kač in nje več ni.
In kje je Črt, ta gad? Ga ni.

... In šel je dan in šla je noč
In bil je dan, iz src pa noč.

Vij se, duh, v ti uri!
Ura, bij v tej uri!

Iz vib oči so, val, tih vir:
naj mir iz duš gre, dno in v šir:

mir..., raz gor so ure šle.
Vid in Črt - tu tuj sem. Kje?

Sen je, sen, da bo za dar
kje ven in ven boj, ris, mil čar!

Nor krč je iz sna, tak žig je in grb,
še dež-kis in rja, je črn, suh srp.

To bog je, Vid sam, in kje je zla sla,
da bi ti pel, ker da sva dva,

da sva, ki noč ju za hip ujé?
In z vek in z oči suk vib. In vse,

kar spi, se zdi, da kar mre,
da rak žre v noč, od ure do dne.

Gol krč je iz sna, noč je suh žig.
Do dna, tam, iz pen vre sto in sto pik.

**Je vez. Je beg
iz ječ -iz dni-,**

**iz ene v noč,
tja v čas, do peg,**

**iz ene v kri
in v jek in vek.**

**Je vez. Naj vse,
kar mre, bo bol!**

**Je vez. Gre noč
v sen, gor in dol!**

Les - ves tih.
Sam si - tih.

Vrh - šum vej.
Ped - do mej.

Kje si - tam?
Tam-tuj, sam?

Čuj - *ku ku*,
čuj *ku ku*...

- Ni te več tu. -
Srh! Dan na dnu.

**Živ pa ves
kot mak!**

**Tak siv les
in v lub ime.**

**Dež gre:
sto in sto šib.**

**In dih lip
spi, duh vrb.**

**Noč, ko rdi srp,
ko rdi mak!**

- **L**e kaj te tre ter v noč se zdi,
iz ur te dre, da tuj si, nič? -

- **J**e črn mag, je noč, trd bič!
Je vse žar, sij, kar bil sem: kri...

- In dar teh rok, ta sla je kal,
da bo več sil, kot si jih dal? -

- **K**ar dal sem, naj bo luč in noč,
čez lok oči ris v mir in moč;
in kar še bo, je kot duh vin
iz trt, je sad iz zrn, fin...

**Kaj vod - en val,
o en sam val!**

**Je Noe pel
- od tic le bel...!**

Nič tih ne spi in noč ne spi.

**Kje tla so nog,
kje lep bo Bog,
da val, čuj, šum
bo ujm um?!**

Um je ves raz um.
Bil je dež-kis, lug-led.

Oči in udi iz gum
oči za sto in sto let.

A sij v to noč da bi sam
kot čez dan, mrk, vel.
Ko da sem bil tam...

En sam gib, krč en sam!
Tam, ko je dan siv ali bel.

In siv boš, bel bom...tam...

Ne vem, le v kaj
da šel bo maj.

Suh dih iz rož,
tih duh iz rož.

Iz gub ždi jaz,
iz gub je čas,
in noč bo luč.

Kdo naj le spi?
Nič dom, jaz:ti.

Do vek je luč.

Ure, noč in dan,
ure dan in noč,

noč, ure in dan,
dan, ur. In noč,

noč in dan ure,
dan in noč ure,
dan, noč in ure

in ure dan-noč,
ure in dan-noč
in ure. Noč-dan.

In je dan le bel, črn Črt pa noč.
Le da tu ni več ur.

(Kam, o kam je šel sam tak bog v zlo moč,
je -za hip- šel iz ur?)

Tu je noč. Oči zla in grm, trd.
Nič, ves nič. (Tu in tam
noč se zdi kot vrt, en sam raj iz trt.)

Tu je noč. Za hip sam -
krt. In nič. Oči luč, ki tli do dna,
sem gre, sem, a le tja...

O šum in luč in črn lik
za dne, če z noč, tja v sen iz ros!

Kdo spi tik dna kot črn bik,
kdo v ris in čud - sam, gol in bos?

O, če rdi kot tu vsa sla
in se v kup zrn, v sol, še v kri
in dih in v črn čut se vda,
kam gre za hip, kje naj še spi?

O tre me moč, me žge v oči,
da bom, kar sem to noč: jaz-ti!

Čez dan iz šol
bel dim se žge;

iz hiš gre pol-
noč, že do sob, dre.

Tam zre luč oči,
luč dni tam žge:
ko da bi,
ko da bi...
kaj - Bil je le sen.
Mir, noč in raj. Živ sem.

Ne več kot sol in luč,
ves zor čez njo, na dnu.

Bel Vid je, a le rdi,
bel žar je, živ, ne živ.

Iz ječ pad v čas, a tu
kot ure, kes, zla kri,
kar res je in kar ni,
le noč za noč, le siv
dež lil je. Sam sem bil.

O kri, naš dom! Sol, luč!

**Od vod, iz vod
je šum in sen.**

**Tok čez tok kot
val čez val gre...**

**Jaz pa vem, kod,
kje je lak čez
oko vod, ki se
tke čez sto pen,
do vib, čez jez:**

Na pot, na pot!

**Bo noč do koč,
bo črn rod.**

**Je vik in jek
je sik in sek**

**do tod,
ko več ne bo,
ne bo ne koč,
ne, bes
ne bo,
ne kes!**

Čud je lep sen, ki je pel.
Ura teh črk! Nem čas zla.

Dan pa tli v čas in žge, bel,
ime ur. Sik kač tik dna.

Gaj, vrh in dol, mir do vod,
ali bdi noč...? Kje vsi so,
jih je suh piš sul - do kod
še k dnu jam in ves čas dno,
eno le noč, noč le tam,
kot da čez jam zro sem k nam?

**Ta vrt, ta noč to noč -
in že te ni nič več.**

**Sem šel, si šla
tja v noč, tja v noč -
oba.**

Iz src vsa sla, duh-noč.

**Jaz pa bi rad, o noč,
dal z ust to reč,
bi dal jo, pil
ves mil!**

Dež... sen, šum vso noč,
ena kal teh duš!

Žar, vsa luč čez noč!
Kal bo v nji do zor
ali bo iz duš.

Lik si ti: za dne,
luč, še veš, kdo si?

Uči te luč, noč te ujé.

Čil kot dan - Vid spi,
Ime teh ur! Dež. Črt iz mor.

Kam se pne lok tic,
kam v oko?

Ker je jug kje tam,
ko do žit in ros se pno,
čez do hiš, čez led se pno.

Kam se pne let tic
v noč, jat sto in sto?

In si sam, tak sam
in ne veš, le kam vrh vej
v dan, do zrn v uri tej.

Veš, za jaz -
lep iz sna?

Ali si,
da si nem -
in ti gre?

Mir za jaz,
irh do na.

Rja si,
jaz je nem.
Ali že?

**Gol kot miš, gol do zob.
Ono...oni. In se žre.**

**Lok, tir-v gol kot že gre.
Gol do grl. Bel do dne
oči vžge, viš, bel do zob!**

**Lis vse več - tih jok sob,
gol zid hiš črn rod.
Oko zre v noč. Bel soj lun.**

**Lov do dne. Žge soj lun,
gol do ram, dno jam, v rob!**

O, ne spe
to uro oči:

še kri, ki ne gre
z run
to noč, te oči
ovc, soj lun,

vse, vse, vse,

še jaz in ti,
se zdi, da je
v zli uri - kri dni!

V zlo zim oko
zre: kaj je jat!

V zlo rim uho
žge; kod je gad,
kod je gad, ki
spi v ris src?

Že v uro tli
nov dan iz src.

Naj uka kri
v maj, ki ga ni!

Aj, oči iz rež
zro v mah!

Ta dež,
ta šah:
črn, bel,
bel, črn.

Črt črn
si šel iz jam,
iz jam si šel.

K nam.

**Je trn-med,
rož črn med.**

**Oči čez rep -
kot pav je lep
zal sij, ki tli
nad tli to noč:**

**me žge pra-kri,
ki rdi za ped
v oči? Le v noč**

žge trn-med!

**Le poj, le poj,
da v nas je boj!**

**Kar je, kar še bo,
kar vre iz dob:
oko za oko
in zob za zob!**

**Suj se, rob,
le čuj, uho:
zob za zob,
oko za oko!**

**Beg iz koč,
beg, pod noč:**

**beg iz ran,
beg iz muk,
beg iz gub,
beg v nov dan -**

**beg iz dna
beg iz sil
beg iz žil,
beg iz dna...**

Le za hip žge sen,
nor to noč je sen -

jaz pa nič ne vem,
da oči in rok
kje bo mrk in nem
in ko jok bo: šok.

Vse spi. Že dež tli,
ki le bel, iz suš
dre ven v kri in dni,
dre v to noč iz duš.

**Bo dan, bo bel
od rož in rev.**

**Raz gor
gre nor
on sam,
še cel
moj jaz:**

**le kam
čez čas
in v dan, le kam?**

Oče naš,
če si, ki si iz dna -

eno! Bik! Naj bo luč in dan,
naj iz sle in zla
ali s paš,
še iz ran
bo oko!

In je laž, da je noč,
ker si jok in bog ti je ime,
oče naš, o!

**Bil je. Sin. Sin naš...
Noč, ti poj iz src:**

**- Naj gre ta duh čaš
naj gre živ duh vin...
O če, Oče naš,
tod nam luč si z lin,
naj gre žar, čud ust,
tja do duš, v kri src!**

Naj gre dan s teh ust!

Naj bo - up. Sin naš!

**Pol sem luč,
pol sem noč.**

**Ti pa si kip,
si dež iz las
in šip -
in si gib
ta hip
in cel čas.**

**Pol sem noč,
pol sem luč.**

Kam šel boš leč,
ko ilo vre -

če nič več,
kar te ujé,
kar žge do žil,
da suh, nem, gol,
le kis in sol
še z ust bi pil?

En sam je vrč.
En sam je krč.

**Ali boš pel,
ali boš pal.**

**Ali boš šel
tik ob rob,
iz ječ, iz sob
in kot Job,
Ali boš miš ali lev.
Ali boš dal,
da ne bo ti žal,**

Ali boš pel.

Ure
ran.
Ena je

noč.

Noč.

Oči:

čil

dan.

O
dan,
a ko si
noč, iz ure!

Log in gaj. Mir je tu.

Eon ur,
nov eon.

Ali mol ali dur?

Gaj in log. Mir je tu.

Ali nem . ali ton?

Jek čez uho, jek čez

šop las. Ves

eon ur:

ko da gre pih čez les...

Luč v dni, luč ždi.
Sij! Tu so vsi,
še mi, vi oni,

ki nič več jih ni.

Bet, kij in sto žag -
jaz, ti, on - nag:

črn, črn

ko noč je naš vek,

ki gol in čez drn
se pne in z vek.

Je noč do dne,
je beg do dne,
je noč. Ne spi...

In kaj mi je?

(Nič več oči,
vso noč te ni.)

In kaj mi je?

Je noč. Do dne
je beg, do dne
je noč. Ne spi!

Noč je ime
za noč. Sam
Do kod? Kje? Lan:

že v uri.

Tu sem za ped
pol noč, pol dan.

Že v uri.

Noč je ime
za noč. Sam
sem, jaz sam. Led.

Vso noč je lil dež...
Sen, o ne tja v zlo luč,
o ne čez, v zlo luč!

Noč. On-ded. Že dež.

In pot gre iz ur,
ni oči, ran več tam,

in tih eno poj nam
čez čas! Veš iz ur?

Ali eno bo - dan?
Siv šok pij iz ran!

O, lej v bel žar
čez uro dni -
en sam dar!

Kaj boš, kdo si?

**Ne mir ne red,
ne dom ne kot.
Ta noč - sto let...**

Ta dan moj rod:

**čez dan do mej,
čez noč do vej!**

Kam smo šli to noč s paš,
iz žit? Dom spi v uri rož,
dom je mah in trs. Dan-mož.

O noč, ko trn v oko!

Ilo, že do nog. Oče naš
z lin, na vrt zre črn rog!
V uti rož je raj in bog.

O noč, ko trn v oko!

Z ust in las nas črv žre
do ran. - Dan mi da ime.

Še več gub,
vse več zob,
up, črn kup,

vse bo ob rob:

če vse iz ran
si ves - vse več,
vse več bo leč
v oči, v oči.

Sij, nov dan,
če veš za kri!

Nič, nič več kot led.
Sto ima in sto let -
tih čas, gol, že sam.

Krh. Kri vre iz rež.
Noč. Tu. Mir. In red.

"Oče črn, kam?"
- Čez zre tič z ram...

Krh, krh, krh - do vež.

Oči rdi iz rež,
do hiš kri. Iz jam.

Oj, za hip čez pot,
kam tja v noč, v nem mir,
kje v šir do lun!

Tam tih jok, a tod
do zor les z drč,

val, šum rib, zib vod
in kje vre vir?

Vse na dnu spi moč..
Bel soj lic in lun.
Je čas. Krč. Krč.

**Brc, vse več brc in nič rži -
rde uši le, in kot kri
cel čas.**

(In pel sem v noč in sem se bal.

Ni vse šlo v nič? Ni mi do šal!)

**Src ali duš, ni več oči -
rde le ure v noč, iz dni
cel čas.**

(Ob upu črt ždi nem, a sam.

Dal sem vse, Vid! Kaj naj še dam?)

So ure, ko je vse kot sij -
in bog zre z lin ves bel.
So ure, ko je dih ves tih,

ko noč je le, a jih,
teh ur, ne zre več sel
teh dni! Je led, nov sij.

Iz duš se zdi moj dih...

O luč, o da bom pel,
da vem za noč ves bel,
če sem to uro tih...!

Kdo si, sin, kdo
kaj si, iz saj, moj rod,
kje si vso noč in zlo:

si tuj, ves čas od tod.
Si tu. Ena je pot.
In jaz je šel napot.

Da boš - in kod gre pot.
Da bi bil, je pot,

a nič ne gre
od rok, to pot do dne.

Šli smo do hiš.
Kdo je pel: lep.
Noč je v nas.

V uri bel kip,
lip, zid iz pik. Čep
v rji src. Čas.

Pod uro - peč. Hip:
smo, kar smo,
ne tič ne miš.

Smo nič? Vse smo?

Le kaj mi bo
ta pot tja not,
tja not do jam?

Saj tam bom sam
cel vek in god
čez drn - dno.

Le bdi, le bdi
oko, a z vek,
kot pel bi ti -

tek dni, duš, rek!

Bel mir lip. Do žil.
O, krt do ruš ril!
Gol iz duš sem pil...

Bor rdi v rji zrn-
In gre dan čez drn.
Tke se v oči srn...

Do mej živ - črn trn.
En sam bo nov moj vrč.
Ure tro iz vrb, iz grč.

Siv vrt. Duh olj. In krč.

Je le ena
noč, ki tke
prt za dva.

Je le ena
reč, se ve
da se vda.

Je le ena
ura dne,
ura dne je.

Vrč za dva.

Čez noč boš sam,
kot srp, ki gre
čez noč.

Kot luč si šel
ves tih in bel
to noč.

Si tu, s tam
iz krp, do dne
boš sam.
In vso to noč...

Kam, ko si sam?
Bel sem kot sol:
črv iz jam.

Kam pa ti, Bog?
Kol, vez čez kol:
vrh, nič več dol.

Si tu ali tam,
bol si in jok?
Šok... Vem, kaj me tre.
Bog! Črv me žre.

Še veš, še veš,
da luč
je luč

(Siv dež
čez noč,
vso noč.)

In sen je tu
in sen bo tam.
Nor um je v snu.
Bel šel bi... Kam?

Ob uri dan
je bel in živ,
en sam je dan!

Le ti si siv,
en sam gol nič,
nič - tih in mil.

Če noč dre v snu
in si, viš, tu,
cel dan - si miš
ali si tič?

Je rep šoj, o duh to noč,
je noč-sen, zli mož iz lun,
je tih dih; lep, mil je žar.

O moj, moj je sen to noč,
je srh-boj, je bel soj lun
in med to uro, čar!

A je led in trn ur,
je led-vrt tu kje ves nem,
kot da z ust bi pil hip ur -
še led rož, da nič ne vem...

Iz teh zim
se žge
trd, črn les.

Iz teh zim
še vre
žar in bel dim.

O noč, o kes
in jok in bes
kaj ste res
iz teh zim!

Peč, rja in kad,
peč drv, bel žar,
suh ko peč je noč-čad.

Peč cev in var,
peč in kov,
peč žge sto rud,
peč in sol.

Peč, žar bo hud,
peč in sto zrn:

kot ilo sem, črn.

Rob zim
tli sam

Oči.

Ime,
lom ali
bit. Meč, ime.
Mir.

Kri:
rim
ime!

**Siv, siv dež
je lil
in lil.**

**In bil
sem živ
sok, kal
in bil.**

**In bal
sem se
do dne.**

Vem za noč.
Lov. Je pot na dno.
Kri, zla moč.

Vem, za dne -
le psi! Kje ste
že! Kje je
že dam! Kje!

To je to,
en sam lak.
Ure: črn sak.

Joj, tu ni dna, a dol
gre pot, le dol, le v ris
sto ur in mor! Joj bol!

Iz las, teh kač, s kit-lit
oči sto, sto je dni,
ki v noč zro, tik ob rob,
kam tja... v tej uri zli!

Moj duh, ves nor od dob,
ki šle so v nič, rdi
kot kri v to noč. Bit - ti!

Led, še soj lun
od zob kun
le bel, bel, bel -

kot kdo od nas
bi šel
sem, iz zim
v bel dim,
na vas, ki ni vsa vas

in v ono noč bi šel,
v oni čas!

Ali si lep,
rja si, mak?
- Lep.

Ali si tak,
noč si, in bos
šel si iz ros?
- Bos.
Jaz sem, ki sem.

Ali si nem?
-...-

To pot
maj
jam bo rob.

Ja, kaj
bo sob,
miz, zim,
ja, kaj
bo zob...!

Mir rim
to pot.

Ves tih
kot dih
je maj.

In z vej,
o lej,
šum tic
in jek,
vik - vek
tik žic

- in kaj?!

Je čas
iz duš
in ruš.

Je čas
tam čez,
ko boš šel tja čez
sam, sam čez brv
in te bo žrl
še v ilu kak črv.

Je čas, a ni ur, **ne bes.**

Ah, za uro je ura,
lej, za uro gre ura
in tke dan! In gre noč...

Je ura iz ran ta čas:
čas muh je, trd, črn, gol,
ali čas, ko je ono
-sin ure, iz ust in las-;
in gor iz src, kje že dol,
nad to in čez ono:

o noč!

Ta, ki je **ob up**.
Ta, ki je ob sen.
Tak. ime iz pen,
ta, ki me žge **v kup**:

Oni, On - **iz raz**...

Ta, ki bo **ob lak**.
Ta. Še rdi **ko rak**?

Ta, ki v šum oaz
spi hud duh, **iz gub**.
Ta je bil **ob up**.

Vid. Oni bog -
ime. Nem oni
dež - ima gib
črt, vib.

Rdi igo?

Tir: Bog.
Bog.

O, ni
gib,
o!

V noč gre tir
lun,
a črn mir
do run.

(O v šir do dne.)

Soj pen vre
čez jez;
tok rek,

Beg.

Čak me... Čez!

Noč bdi v noč in žge čas
dne; in kip kje iz sob
zre. Tak dež, ujm piš...
- Kdo bi šel tod iz hiš...

Pot tod nič več pot.

Mah je črn in gob
nič le kaj! Vsi smo not,
not kje... Črn iz saj
črn trg spi in vas.

Vas, vsa zla. Mrk bo maj.

Si nor,
nor si
na nič, moč na vse,
kar ni ali je

- moj bog, moj bog -

ni rok, ni nog,
ni žog, ni oči
ta hip, po tem, kar si,
ni ust, ti pa si
ves čas. Nem. Nor.

**Daj, da daš!
Več za več.
Laž za laž.
Meč za meč.**

**Če je reč,
črk ni več.**

**Luč naj bo,
naj bo dan!**

**O dno!
Do ran!**

Med tem, kar je
in tem, kar ni,
ni vel, kar je,
je več, če ni,

da sem, da si,
da sva, da sta,

da smo, da ste,
da so, ki so.

Sem živ za dva,
en sam čez sto?

**Kaj zla, kaj dna,
kaj tac, kaj šap!
Za tak kra kra
kaj zob, kaj lap!**

**Kaj bed, kaj ved,
kaj rev, kaj rev!**

**Le da bo red -
ne bev ne mev!**

**Vaš bič, vaš tič -
čič ne da nič.**

Pri nas je vse na pol:/
na pol gre bit in čas,
še nič je tu na pol,
na pol meh v dur in bas./

Pri nas
je vse na pol./

Na pol je črn-bel,
na pol kot šah in mat./

Le jaz, se zdi, sem cel -
/pol dan, pol noč/ in s pat.

Sam sem. Val, bel šum
pen gre v šir.
Noč, oči iz gum,
sol... ta mir!

Kaj žit, kaj olj!
Kaj rož, kaj olj!

Še sam. Vir tli tod
kot soj lun in vod.

Kaj rib, kaj olj!
Suh sad. Jug olj!

Ni dar,
kar je dar.
Ni več dar,
kar je bil dar.

(Kri je kri.
Kri bo kri.)

Kri je lak,
Ti si tak.
Jaz - sem nag.
Tu sva par.

Ki spi.
Ki ždi.
Ki v kri.
Ki ujé.

Ujé, ki v kri.
Ždi ki spi.

Ki ujé.
Ki bi.
Ki ždi.
Ki spi.

**Gol ne vem, kam.
Led. In nič več.
Tih, mrk, tak sam.
Noč in nič več.**

**Pil sem žar-kri,
pil iz oči.**

**Trd bom, le bel.
Zob in bel nož.
V to noč bom šel.
Dan bo iz kož.**

O, saj bi šel
od tod,
o saj bi šel
na pot!

A daj mi, noč,
oči,
oj le oči,

le za en dan,

da zrl bi
v bel dan!

Grm, grm na dnu.
Bog, sam Vid je bil tu:
od rut, oči in čel
je led vse bel, ves bel.

Zdi se, da je bel vid,
zdi se, da je luč-vrt,
zdi se nor, črn-Črt.

In kam bi šel pit
sol teh oči, do vod?

O noč, kri z ust, o pot!

Mak in mir
vse čez siv dan,
tu je tir
v moj črn dan.

Kje sem že tih, krč iz zrn,
in kdo ve

za dar, dar črn?
Jaz ne, in ti?

Iz src so vsi.

*Eci pec pec,
gru gru, gru gru
in še muu,
éci pec pec.*

V dir in tek,
kaj, ti gos,
daj, ti pek,

pa še hi hop,
puh, brk pod nos

pa pok! - cop lop!

Na bij za boj
ne boj
se me,
ne boj!

Ne boj se
je, rje, ki
v rji žre.

Ne boj se
je, ure, ki
v uri tli!

Spi.
Ne boj se dna
iz sna.
Spi

In rož -
ni zla
in sam
si.

Spi! Mak rdi
kje tam

v kri.

No, noč - čas že tli... Pel je čas,
o, tam sem bil nor, ves tak nor,
čez in čez nor, sam živ in pač
kot da me žge zor, bel sik kač!

O, ne da je raj, trk lun da je gor -
tik dna pa jaz sam in tuj ne vem, kaj,
kaj bi le, kaj, kam bi iz sna,

aha, pil bi duh rož, med bi in čas,
jaz, ki sem bil! Sam sem iz dna,
z rož sem pil sok ros.... Naj bo raj!

Šum in luč. Z leh, hej, še
z jas, a od kod mah, ki
na lub se pne, Kje je
že vse? - Boš cel *čri čri*?

Sto in sto grl je.
Ena pa noč in kri:
čri čri.

Kaj se sme in kaj ne,
si - in te že več ni:
čri čri.

Kdo gre sem in tja, ven,
kdo je tam? Sto vej, en
sam gug, gug, gug.
Črn dan vrb, iz muk.

Kdo zre v sij vod,
v vir, ko les in krš
tli iz oči? Tod
ni rib iz vrš.

Luč je in dan je.
Je vrč. Noč vrb je.

**Od izb do rak
je le ped -
in sam si, nag
od rje let.**

**Saj si, kar si bil,
saj se ve -
če si le živ,
še gre, še gre.**

**In nič bo vse,
kar dih je, kar mre.**

Lej, čas je tih
pod uro dni,
lej vek, suh dih
kot sam že spi!

Lej gol iz žic
do trt sem šel,
iz ujm pel
je nor jek tic!

Ne več, o ne!
Le to me tre!

Od dne do dne
že v noč, že v noč,
že nad sto koč
soj lun se pne.

Oko, naj zre
tja v čar in jug,
naj **Voz** iz muk,
med če in če,

pa v uri lip
zre lik - za hip!

**Bit je bit.
Reč je reč.
Sit je sit.
Meč je meč.**

**Ne in Ja
sta si bot.
Kdo pač zna
ven in not?**

**Um je um.
Sum je sum.**

Kaj vse je šlo
čez nas! Oko
zre v luč, a vas
že spi. Siv čas!

Je gaz, je voz,
ki gre v sto ros
in šum sto žit
se tre ob zid.

Ah, mak rdi
tak sam... Mi vsi!

**Cev. Sto žic.
Zid do koč.
Nič več lic.
Noč. Le noč.**

**Par oči.
Zid do dne,
bel, suh tli,
črn žge.**

**Zid iz sit.
Zid - siv mit.**

**Rog! Kdo za uro ve, ki gre
v noč, le bel v ris in čas?
Od čaš in duš in trt je že ta noč, ne en sam žar.**

**Rog! Gor do vod sek nog!
Gon-kes! Do vod,
tam lan in mak - ko jok
in lov... sto dog.**

**Rog! Vse nič do tod, hip pih je, nič.
Rog! Trn do src a v uri bič.**

Moj dom ni dom,
moj rod ni rod -
a kod gre pot,
da sem, da bom?

In sem ves tuj.
Moj pes ni pes.
Ob uri, kes,
le kuj me, kuj!

Čez dom se tke
moj Nič, moj Vse.

Nič več ne veš.
Ne luč, ne mrk.
Kaj je noč, kaj dež.
Kaj si tuj in mrk.

Ali si kaj več
od rje, tak gol,
da ni upa. Reč
si, ves top ko vol.

In kaj je kaj -
kaj vse veš. Kaj.

Hud čas. Tak led.

Les - črn, gol.

In vse na po:

Noč. Sto že let.

Od kod ta bol?

Ves bel. Do nog.

Joj, tih in tog!

Dva - trs in kol.

Trd čas. In red.

Veš, led je, led...

Dan, da je več rok kot nog,
je več hoj kot lip,
je več zlo kot Bog,
je več ura kot hip,

je več ust kot oči,
je več bel kot črn,
je več kot si ti,
je več ovc kot srn?

Nič in vse. Kot kje. In bo...

Luč iz vod ve za vse to.

Pil sem te in pil, o luč,
pil sem dni - duh olj, vin, trt
pil sem, sam sem bil kot luč
brd, teh brd, ko v noč gre Črt.

Zrl sem v oči srh sna -
in kar je bil moj dan, moj dan
pol noč, sem žil ta čas, da vda
se noč, živ up, še moč iz ran,
da vda se noč, ko v uri žge:

in nič več grl, Vid, luč dne?

Kot kip iz sob
suh, tuj zre v rob.
Iz niš - do hiš
siv, črn piš.

Sam, suh je tu.
Ni dni, ur ni tu.
Ni vaz, ni rož.
Le nož, bel nož,
nož, srh do kož.

Tak sam je tu!

V bel dan gre Vid
in luč kot sij
do ure ždi
ob uri v zid.

Gre Vid čez dno
ali na vrh,
je, ker še bo,
še bo sto mrh -
en sam oko
kot tok iz prh?

Je kje še kdo,
ki zna iz ran,
ki gol, nem, nor
zre v tla, na dno,

da up je živ,
da bo še dan,
da vrh in gor,
tja gor do trt
bo šel? Bo krt
ril v zlo, bo ril?

En, oj krč me žme in žge
nič več ko hip le, tu in tam!
Oči mi žge na moč in žge
jok, oj, iz peg: da kam, da kam
oči teh sto oči zre iz jam?

Kip. Zid iz pik. Sam: lik, moj dih!

Krč, zid iz črk, ko lok – bel, tih.
Rde oči, teh sto oči...

Če zal kdo spi ko Črt, kdo sam,
iz muk oči zro v noč. Oči...

**Bel je žar,
bel je kov,
ris v bel var,
bel, ves nov, bel iz rud.
Bel je lan.**

**Bel in hud,
pot do koč,
bel ko noč:**

črn dan!

Moj Bog, moj Bog, kaj src, kaj rok
je šlo
ne ve se, kam:
ob zid, pod nož?
Tog... Kaj boš sam?

Iz hiš, z lic, iz kož
so upi šli, v zlo,
na dno so šli:

še jaz ali ti?

Joj!
Sto kun
me žre.
V oči me žge
sto lun.

Luč, ne za dne.

Bel, tih je soj,
ki žme
me.
Joj!

Siv, siv dež
ves čas..., dež,
gol je sen.
mrk čas, len.
Šum, trk trk -

Črn spi,
bel le bdi.

Nič več ni.

Siv siv dež...
- ves čas dež...

Jaz sem tih in vem,
da sem kot Bog, le sam,
da sem lep, črn, nem,
da sem kot Črt in sam
to uro, za vse dni.

O jok, iz ran in hiš,
jok, črn od oči!

V kot zre gol kot miš
en sam bog teh dni...

Noč naj bo! Noč-kri?

Čez oko gre rez,
nož-luč.
Črt-bes
je moj črn dan.
Vid je bel dan.

Sam sem uri dal vso luč.

Sam sem bil luč-val
ki zre...

Vid in Črt. Kdo ve?

**Trg. Noč. Lok jat,
lok ur
nad dan -
in nad
noč, nad noč sto hiš.**

**Bog, bas in dur:
luč - čez zid hiš.**

**Noč in dan
zre miš
iz sto mok, iz ur...**

**Zor
še tli
iz jam,
sem gor,
v noč.**

**Bor
rdi
sam.**

**To noč, v to noč.
Kot jaz, še ti.**

**Ril si krt,
ves mil in lep
do vin in trt,
do trt na cep,
do trt, do kep.**

**Ril si, krt,
čez moj vrt,
sem, v moj vrt.**

**Vid in Črt -
iz muk bo srd.**

In že je noč
in že kot noč
je. Je gol laz.
Noč je naš čas.
Naš čas bo moč.

In sij, pod noč
je sij - iz raz.
Je črn rog.
Je Črt. Vid-bog,

kaj bo iz nas?

Ta noč je iz saj
in ti si iz saj
in jaz sem črn
od rži in zrn.
Ta noč je iz saj.

Ta noč je iz dni,
ki jih več ni,
je med in sat,
je bil in lat,

O noč, bij me, bij!

Do ust je rez,
rez čez oči
in čez in čez -
in nič več ni,
kar bil bi kup.

Gol sem, gol meč.
In nič ni več,
da bi se bal:
kaj bi bil dal
za en sam up!

**Ko lok
rok
po uri se pne
že za dne,
a nad noč -**

**res bo mrl
sij oči,
oče, ti,
boš res zrl v ono noč?**

**Mir bo. Rja -
led čez čas,
čez oči srn:
če ni več čas,
je trn!**

**Led bo čas.
Nič več ni: čas -
rja,
nič več. Ni čas
črn?**

Uši.
Šiv in pot:
in mi
smo tod
v zli uri,

v tej uri,
ko jod
nas žge,
v pas nas žge.
Uši.

**Ti, bit iz dna,
tu čut in sla,
ne en, ne dva,
in ni, da bo
že dež na dan.**

**Le bel bo dan
to pot, do ran
le pel bo Pan.
O noč! On zlo,
hud duh, ima!**

- Eno
one
bo
ob
oko...?

- Ob
oko
bo
eno
one!

Vrv:
do vej je
črn, do nog,
tih, mil in tog.
In sam je.

Kot sad je -
suh, že kar bel.
Kam čez bo šel,
če vez je:
vrv.

O zlu le to -
vsi šli so pet
iz ur in let
in tja, na dno,
na dno. Na dnu

se udi tro
kot sad in med,
kot žar in led,
oči, uho.
Le to o zlu. -

An ban,
pet je ran,
ena je dan
noč in dan
in je ena ali dve
noč za nič - za vse,

in kar je kri,
na kar bo mir,

a nož za tri
ne bo - vse mir!

Led si in žar
ali si trn v sto ran.
Do kod žge gol čar,
 od kod tli nov dan?
Gib si in mir
ali si tok in si vir.

Joj, vse vre v nič!

Šiv čez siv val,
en sam živ žav.

Krt si in tič.

En sam met
zrn, rud, oči
ne bo še
drl v red
dni.
Ne bo še.

Ena, dva, tri...!

Je le na tem
ali še v čem -
dan bo: da si!

Le bel lub,
le v srž je bel
grm. Grm tli
in žge. Iz gub -
bol. Šum rek je pel
čez noč, do nog je pel.

Kot sen. Moj Sin!

Sik kač in
bog. Nič več ni
nad tli. Bel dan nad tli.

Od miz
so šli
in niz
oči
le v noč
je zrl.

Vsi, vsi,
vsi.

O moč
iz grl!

Noč je - čas,
ona noč za dne.
Čas bo ime
ure... Ure, ki dro v ure.
Rij na dno -
Ej, kaj bi, kaj bo?!

In dno bo dno.

Ni, kar še bo.

Dan, ki je za vse nas.
Ali je Vid pel z jas?
Nič je... čas.

Veš, sin moj,
iz ur si in iz dna,
da je srh in boj!
Gol si, še iz sna,
a tu si, ves si moj -
jaz sem ti,

še ti si jaz!
ena je kri,
ki uka v čas:

O sin ti moj!

Ulj če bel je kje,
luč bi pil in pil
jok bi z lic in duš,
luč bi pil in pil
med bi z rok in nog
in kri s tal!

Šum iz duš:
en sam bog,
sam, o ta je!

Sen... sem bil?

To je oko
oči
to je uho,
med dni,
to bog bo
iz duš, oči

ki v kri
in v nič, med dni
si upa; ono,

lej, dih si ti!

En sam dih,
za en sam dih
luč je, da bi bil dom,
luč je, da bi šel tja
v luč, ki tli iz hiš, do dna,
luč je, da sem ali bom.

Ure! Dal sem ti, noč,
kar mi dal je že čas,
grm, les, šum sto jas.
Vid-Črt! Ti daj mi moč!

**Dim iz ust,
čad z oči,
mrk in kri,
kri iz saj:
noč. o daj
dim iz ust!**

**Bel bo sik.
Siv bo lik.
Črn gad.
Grm - žad.**

Vse, kar jim gre:
uri - sto let,
snu pa ime,
rji - nov kov,
nji - en zal zet,
čuk - za noč sov.

Če vse je za nič,
če nič je za vse,
kaj puh, kaj le tič:
Pa vse se ve?

**Rad bi, noč,
da lun soj
kot srp v čas
bi žel, ves bel, moj,
čil
čez noč:**

**rad bi ti pil
z ust, lic in las,
rad bi ti lil
čez bok, pod pas.**

In raj je vrt
in Vid je srd
in duh je Črt
in lep bo grd
in prt iz krp
in čuk in krt

in kar je zlo,
je dno,
in kar je vrh,
bo srh!

Iz nič le nič, ran,
če še kdo ve,
če kdo ve pot, za dan,
ko kdo na pot
gre sam do kod,
Kje bo kod kje,
kar bil je bič!

Lej nič in nič:

in je, kar je
do tja, do tod.

Čuk, jok vrb in las,
ki spi pod noč,
za uro, v nas
ki spi to noč.
kje v uri sov
ta čas, ta hip
- o čas! - ves nov.

So ure kot oči rib,
o v snu so, v noč vse nas tro:

v kar je, kar ni in kar bo!

Hej, je čas, ko noč se vda,
a ko je čas hiš, ko je mir,
Vid gre iz sob, bos ko nem
oj, vso noč gre kot bi pel,
kot da bi kdo pel ves bel,
kdo, nor od lun: v sam duh sna:
kar iz žil, vrv čez rob, v šir;
žad na steni. – nič ni sen,

in jaz sem, joj, ves čas iz pen,
not, in ne gre ven, ne ven...

Že led tli. in Vid ni boj,
in je mir in mir. Noč – kri.
ta je čez les, še tog,
oni pa v nji spi.

Ker dan je dan in zid je
zid: sto in sto ur – zid.
od mej – k nam. Črt-Vid.
in če je za hip, če je

kdo ilo, kdo luč in sij,

so vsi kot en sam: zid.

Nič... Je čas, dan

in noč.

Črt-noč.

Nič je. Čas

in Vid! Je

čas, ki

se zdi.

Noč. Je.

In je

ni... -

Noč je - čas

Oči, ki zro v nas.

Čil dan tke

Ure.

Rog črn bo

Ego-zlo.

In dan bo.

Ni noč - uho,

Dan - oko?

Ali je Vid pel z jas?

Nič je... čas. -

VLADIMIR GAJŠEK
URE, NOČ IN DAN

I. izdaja, 2010

založila in izdala
Intelyway webmedia

za založbo
Vladimir Gajšek

uredil
Vladimir Gajšek

jezikovni pregled
Vid Gajšek

opremil in tehnično uredil
Vid Gajšek

ilustrator
Vid Gajšek

© Intelyway webmedia, 2010, Ljubljana

E✉ vladimir.gajsek@intelyway.com

E✉ vid.gajsek@intelyway.com

URE NOČ IN DAN so - samočutno izpovedno redukcija ubesedenosti, ki je v končni lastni podobi razdeljena v desetiški raz/pre/delniški kot ciklični organizem pesništva, in to slovenskega sodobnega pesništva: zbirka je nastala v okoliščinah očetne ekstatičnosti in materinske ljubezni, pravzaprav iz dne in z dne in z dnem: 10. aprila 1986, ko se je resnično zjutraj rodil moj sin Vid Gajšek, torej v popolni evidenci genialnega navdiha očetno: načrt za zbirko je bil sicer prej za/umen jezikovno, vsaj po dveh nasprotnih si »osebah« kot herojih pesništva, to sta: »Vid« - poosebljena Luč, Dobro, Ljubezen, Življenje, Resnica... in »Črt« - poosebljena Senca, Podzemni svet rajnkih, Temina v hudem, Zmota... (na primer, gad ima na glavi vzraslo črko **H/X**, kar je že /starogrški/ simbol za **Had**). V stiku s tema oseba bo bravec našel nedvomno razmerje, ki ga dopolnijo življenjsko globinsko.

Pristonost pesništva je po svojem bistvu sebevidna, se reče, je intuitivna – kar pa zadošča le za sugestivnost ubesedene iz/povedi, pri čemer ima pesništvo tudi narodnostni vpliv, ki pa nima ničesar opraviti z nacionalno politiko, ideologijo ali aktualno za/miselnostjo... - tako postaja očitno oseba, ki je pesniška, med branjem sama zase vpliv, torej subjektivna sugestija, ki je povsem zunaj običajne vsakdanjosti. In s tem izgubi pesništvo svojo osebno »avtoriteto«, da jo nadomesti z uvidom samosebstva.

URE NOČ IN DAN so pesniška zbirka, ki jo je treba občevalno spoštovati in jo brati z občutkom. Skrivnost zbirke je zakodirana sicer v desetiškem organizmu, ki sledi od prve do zadnje pesmi s sredinskim prelomom po vrsticah kitično. Heteronomija pristne lirike ustreza svojemu nadčasovnemu značaju, kar pa izvira iz nuje po sinovem rojstvu, v sočutju do matere in starševske ljubezni, v pristnosti prav tega soglasja.

Tako je zbirka URE NOČ IN DAN zgrajena na več iz/povedno oblikovnih zakonitostih: - v sebi zaokrožena cikličnost desetiškega pesniškega organizma, - rime, - redukcija besed na 3 črke, - pristnost lastne osebne samoizpovedi, ki se potrjuje v avtonomiji od prvega do zadnjega verza. Veljavnost te poezije se potrjuje prav po tej skupni možnosti, ki v zgodovini slovenskega pesništva nedvomno šele zaokroža pogled na samo branje lirike. Tako se je eliminacija drugih veččrkovnih besed izkazala za dokončnost, kar pa ni cilj in ne namen pesnjenja. Redukcionizem je namreč pristen, kolikor je v sami izpovednosti resnično prepoznaven kot najvišja pesniška kvaliteta, in v tem smislu je URE NOČ IN DAN pesniška zbirka tudi pristno avtonomna.

Avtor